

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรีได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลการอบรมและการสังเกตการอบรม

ตอนที่ 4 ผลการติดตามผลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการติดตามผลการอบรม

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการอบรม

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ทางการเมือง แบบวัดเจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 5 กลุ่ม

3. วิทยากรซักถามประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระบบใหม่ ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายและเขียนลงใน Flip chart

ขั้นที่ 2 ให้ประสบการณ์ใหม่ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. การเตรียมการ

- 1.1 จัดสถานที่อบรมให้มีความเหมาะสมในการทำกิจกรรม
- 1.2 จัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถหยิบใช้ได้สะดวก
- 1.3 วิทยากรทุกคนร่วมกันวางแผนดำเนินการตามกิจกรรม

2. การแนะนำกิจกรรม

- 2.1 บอกวัตถุประสงค์ของการใช้การอบรมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2.2 อธิบายภาพรวมของกิจกรรมและประเด็นในการศึกษา
- 2.3 อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการอบรม

3. การทำกิจกรรม

- 3.1 ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตามขั้นตอนของแต่ละกิจกรรม วิทยากรคอยอำนวยความสะดวกและช่วยดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม
- 3.2 ให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้คิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการอบรมและสรุปข้อความรู้จากกิจกรรมด้วยตนเอง

กิจกรรมที่ 1 : การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในการอบรม

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทำให้เราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
2. การเข้ารับการอบรมทำให้เรามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้รับการอบรมมากขึ้น โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการอบรม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำทีมงานให้สมาชิกรู้จัก
2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 3 กลุ่ม
3. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มแนะนำตนเอง
4. ให้สมาชิกคิดวิธีแนะนำสมาชิกในกลุ่มอย่างสั้น ๆ
5. ให้แต่ละกลุ่มแนะนำสมาชิกในกลุ่มต่อกลุ่มใหญ่
6. วิทยากรซักถามและนำอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม
7. ให้ผู้เข้ารับการอบรม สรุปแนวคิดจากการทำกิจกรรม วิทยากรสรุปเพิ่มเติม
8. ให้สมาชิกช่วยกันคิดว่าจะนำแนวคิดเรื่องนี้ไปใช้ในชุมชนอย่างไร
9. ให้สมาชิกช่วยกันคิดวิธีการในขั้นแรกที่จะไปพูดเรื่องการเมืองให้คนแปลกหน้าฟัง

เพื่อให้เขายอมรับ

กิจกรรมที่ 2 : การเมืองกับวิถีชีวิต

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเมือง
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองได้ทุกรูปแบบ

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. การเมืองเป็นการจัดการนโยบายสาธารณะให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์อย่างยุติธรรม เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ระบบการเมืองที่ดีจะทำให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่ดี
2. ประชาชนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกรูปแบบและในการปกครองทุกระดับเพื่อทำให้การเมืองดีขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 6 กลุ่ม
2. ให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลากกรณีศึกษาเรื่องที่ 1 - 6 เพื่อเตรียมการแสดงบทบาท
3. ให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทจากกรณีศึกษา ให้ทุกคนจดประเด็นสำคัญจากการแสดง
4. ช่วยกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากกรณีศึกษา
5. อภิปรายถึงปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีผลอย่างไร
6. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดวิธีแก้ปัญหา นำเสนอกลุ่มใหญ่
7. สรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม
8. ช่วยกันสรุปความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับวิถีชีวิตและวิธีการที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

ทางการเมือง

กิจกรรมที่ 3 : การปฏิรูปการเมือง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการเมือง
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมือง

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

การเมืองไทยมีปัญหาเพราะประชาชนถูกขู่เสียง ทำให้ได้ ส.ส.และรัฐบาลที่ไม่ดี จึงต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองเพื่อให้ผู้บริหารประเทศที่ดีและได้มาด้วยความบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. อภิปรายถึงปัญหาการเมืองและการปฏิรูปการเมือง
2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 5 กลุ่ม
3. วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาทางการเมืองและวิธีแก้ไขปัญหาในแต่ละเรื่อง
4. นำเสนอผลการอภิปรายต่อกลุ่มใหญ่
5. สะท้อนความคิดและอภิปรายเรื่องที่น่าเสนอ โยงเข้าสู่การปฏิรูปการเมือง

6. สรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม วิทยากรนำอภิปรายสรุป

7. ให้สมาชิกช่วยกันคิดว่าจะนำแนวคิดจากกิจกรรมไปใช้ในชุมชนได้อย่างไรและจะมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองได้อย่างไร

กิจกรรมที่ 4 : สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทบาทและสิทธิของสตรีในทางการเมือง

2. เพื่อให้สตรีตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. เพื่อให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

สตรีสามารถมีบทบาททางการเมืองได้เท่าเทียมกับชายและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการอบรมกลุ่มเกลาทางการเมือง สตรีจึงต้องให้ความสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกรูปแบบเพื่อช่วยพัฒนาการเมืองให้ดีขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. อภิปรายปัญหาที่ทำให้ผู้หญิงไม่สนใจการเมืองและไม่อยากมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. ให้ผู้เข้ารับการอบรมเขียนสิ่งที่ผู้ชายทำได้ในกระดาษสี่เหลี่ยม เขียนสิ่งที่ผู้หญิงทำได้ในกระดาษสี่เหลี่ยม ติดคำว่าชายและหญิงไว้ด้านบนของกระดาษ

3. วิทยากรสลับที่คำว่าชายและหญิงให้สมาชิกพิจารณาดูว่าสิ่งที่ผู้ชายทำได้ ผู้หญิงทำได้หรือไม่ อย่างไร

4. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 5 กลุ่ม ให้อภิปรายว่าทำไมผู้หญิงจึงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีผลดีอย่างไร

5. นำเสนอผลการอภิปราย

6. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความคิดเห็นจากการนำเสนอผลการอภิปรายของแต่ละ

ละกลุ่ม

7. อภิปรายถึงความสำคัญที่ผู้หญิงจะต้องมีบทบาททางการเมือง
8. อภิปรายสรุปแนวคิดจากกิจกรรม
9. ให้สมาชิกช่วยกันคิดว่าจะช่วยกันรณรงค์ให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้

ได้อย่างไร

10. ให้สมาชิกช่วยกันคิดว่าสตรีต้องมีบทบาททางการเมืองอย่างไรบ้าง

กิจกรรมที่ 5 : การเมืองในระบบประชาธิปไตย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. หลักการสำคัญของการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยคือ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประชาชนมีเสรีภาพ มีความเสมอภาค ใช้หลักกฎหมายและเสียภาษีมาก
2. ประชาชนต้องใช้หลักการของประชาธิปไตยทั้งในชีวิตประจำวันและในการเมืองตามสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนที่พึงมีตามกฎหมายและต้องมีเจตคติการเมืองแบบประชาธิปไตย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ชักถามความรู้เดิมของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย
2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 4 กลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มนับหมายเลขประจำตัว 1 - 7
4. ให้ผู้ที่นับหมายเลข 1 - 7 ไปศึกษาตามฐานความรู้จากฐานที่ 1 - 7 ตามลำดับ
5. แยกศึกษาตามฐานความรู้ที่ได้รับมอบหมาย
6. ให้แต่ละกลุ่มกลับไปเข้ากลุ่มเดิมแล้วถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนฟังและอภิปรายซักถาม

7. อภิปรายสิ่งที่ศึกษาจากฐานต่าง ๆ
8. สรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม
9. วิเคราะห์สรุปแนวคิด
10. ให้ช่วยกันคิดว่าจะทำให้คนในชุมชนมีความเชื่อในหลักการของประชาธิปไตย

ได้อย่างไร

11. อภิปรายว่าถ้าประชาชนไม่เชื่อหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะเกิดปัญหาอะไรและส่งผลอย่างไรต่อประชาชน เราจะต้องแก้ปัญหาอย่างไร

กิจกรรมที่ 6 : สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ
2. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนตาม

รัฐธรรมนูญ

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิเสรีภาพในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ สิทธิเสรีภาพในการรวมตัวกันและชุมนุมโดยสงบ สิทธิเสรีภาพของทุกคนได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย
2. ประชาชนมีหน้าที่รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ชักถามถึงความหมายของสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่
2. ให้ผู้เข้ารับการอบรมนั่งเป็นวงกลมแล้วจับคู่กันศึกษารณีศึกษาคู่ละ 1 เรื่อง อภิปรายความคิดเห็นในประเด็นคำถามและเหตุผล
3. ให้แต่ละคู่นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

4. วิทยากรนำอภิปรายจากการนำเสนอของสมาชิกแต่ละคู่
5. ให้ช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม วิทยากรนำอภิปรายสรุป
6. ให้ช่วยกันคิดว่าจะนำเรื่องนี้ไปถ่ายทอดให้สมาชิกในชุมชนอย่างไร วิทยากร

เสนอแนะเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 7 : การเลือกตั้ง ส.ส.ที่ดี

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเลือกตั้ง ส.ส.ที่ดี
2. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ส.ส.ที่ดี
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. การเลือกตั้งเป็นกลไกทางการเมืองที่สำคัญในระบบประชาธิปไตยเพราะเป็นการเลือกผู้บริหารประเทศของประชาชน
2. การเลือกตั้งเป็นการเลือกผู้บริหารประเทศ ถ้าเลือกผู้บริหารดีประชาชนก็จะมีวิถีชีวิตที่ดีด้วย ดังนั้นประชาชนต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือก ส.ส.ที่ดีเข้าสภาโดยการพิจารณาจากข้อมูลหลายๆ ด้าน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ซักถามผู้เข้ารับการอบรมถึงหน้าที่ของ ส.ส. และความสำคัญของการเลือกตั้ง
2. ให้ผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันคิดว่า ส.ส. ทำอะไรบ้างแล้วจดคำตอบไว้เปรียบเทียบสิ่งที่ ส.ส. ทำว่าสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้หรือไม่ อย่างไรให้ช่วยกันอภิปราย
3. ซักถามผู้เข้ารับการอบรมถึงหน้าที่ของ ส.ส. ว่ามีอะไรบ้าง วิทยากรเพิ่มเติม
4. ซักถามปัญหาของการเลือกตั้ง ส.ส.ว่ามีอะไรบ้าง
5. นำอภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกตั้งกับวิถีชีวิตของประชาชน
6. ให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษากรณีตัวอย่างของผู้สมัคร ส.ส.ที่มีคุณสมบัติต่างกันแล้วให้ช่วยกันพิจารณาเลือก พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

7. ให้ผู้เข้ารับการอบรมอภิปรายและสรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม
8. ให้ช่วยกันคิดว่าจะนำเรื่องนี้ไปถ่ายทอดให้คนในชุมชนรับรู้ได้อย่างไร วิทยากร

เสนอแนะเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 8 : การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้าเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
2. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
3. เพื่อให้ผู้เข้าเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม ไม่ให้มีการทุจริตในการเลือกตั้ง
2. ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ตั้งแต่ก่อนการเลือกตั้งในระหว่างการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง ซึ่งทุกคนมีบทบาทสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการเลือกตั้ง ทุกคนจึงต้องใช้สิทธิเสรีภาพและทำหน้าที่ของตนให้เต็มที่ รวมทั้งต้องชักชวนให้ผู้อื่นเข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งด้วย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรนำอภิปรายถึงปัญหาของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
2. แจกบัตรกรณีศึกษาให้ผู้เข้ารับการอบรมคนละ 1 บัตร ให้ผู้เข้ารับการอบรมพิจารณาว่ากรณีศึกษาที่ตนได้รับเป็นการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในขั้นตอนใด ให้เข้ากลุ่มกรณีศึกษาขั้นตอนเดียวกัน
3. ให้แต่ละกลุ่มอ่านกรณีศึกษาของตนให้สมาชิกในกลุ่มฟัง ให้สมาชิกช่วยกันตัดสินใจว่าสมาชิกแต่ละคนเข้ากลุ่มถูกหรือไม่ เพราะเหตุใด ถ้าไม่ถูกต้องจะต้องไปเข้ากลุ่มใด
4. ให้สมาชิกในกลุ่มจัดลำดับงานที่จะทำในชั้นของตนจากกรณีศึกษา ให้แต่ละกลุ่มอ่านกรณีศึกษาตามลำดับงานที่จัดไว้ให้กลุ่มอื่นฟัง

5. ถามผู้เข้ารับการอบรมว่า ถ้าประชาชนทุกคนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง จะเกิดผลอย่างไร

6. นำอภิปรายถึงวิธีแก้ปัญหาของประชาชน ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้งระหว่างการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง

7. ให้ผู้เข้ารับการอบรมสรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม วิทยากรสรุปเพิ่มเติม

8. ให้ช่วยกันคิดว่าจะไปณรงค์ให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งได้อย่างไร วิทยากรเสนอแนะวิธีการประยุกต์ใช้เพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 9 : การเลือกตั้ง ส.ส.

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส.
2. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของตนต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส.
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส.

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม ไม่ให้มีการทุจริตในการเลือกตั้ง
2. ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่ก่อนการเลือกตั้ง ในระหว่างการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง ทุกคนจึงต้องไปใช้สิทธิเสรีภาพและทำหน้าที่ของตนให้เต็มที่ เราต้องชักชวนให้ผู้อื่นเข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งด้วย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. อภิปรายถึงการเลือกตั้งระบบใหม่
2. อภิปรายถึงปัญหาของการเลือกตั้งระบบใหม่ที่คาดว่าจะพบ
3. ให้สมาชิกอ่านใบความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่คนละ 1 แผ่น ให้เพื่อน ๆ ฟังทีละคนจนครบทุกคน ช่วยกันอภิปรายข้อสงสัย ร่วมกันทำความเข้าใจ

4. แจกแผ่นกำหนดบทบาทของแต่ละคนให้ผู้เข้ารับการอบรมที่จะแสดงใน
สถานการณ์การเลือกตั้ง

5. ให้ผู้ที่ได้รับบทบาทเป็นผู้สมัครแบบแบ่งเขตออกมาหาเสียง

6. ให้ผู้ที่ได้รับบทบาทหัวคะแนน 3 คน ออกมาหาเสียง

7. ให้ผู้เข้ารับการอบรมดูรายชื่อพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ

8. วิทยากรอภิปรายวิธีการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลอง

9. ให้ทุกคนแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการประกาศ

ผลการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตและส่งผลแบบบัญชีรายชื่อให้วิทยากร

10. อภิปรายการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง

11. สรุปแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมโดยผู้เข้ารับการอบรม วิทยากรสรุปเพิ่มเติม

12. ให้ช่วยกันคิดว่าจะทำให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ

เลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่ได้อย่างไร วิทยากรเสนอแนะวิธีการเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 10 : การเลือกตั้ง ส.ว.

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของกระบวนการเลือกตั้ง ส.ว.

2. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของตนต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือก

ตั้ง ส.ว.

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ส.ว

ความคิดรวบยอดจากเนื้อหา

1. ส.ว.มีหน้าที่พิจารณาการเสนอร่างกฎหมาย ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน
แต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลให้รัฐบาลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประชาชนทุกคนต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ว. เพื่อให้ได้คนดีมาควบคุมการทำงานของ
รัฐบาล ดังนั้นทุกคนต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส.ว. เพื่อจะได้มีส่วนร่วม
ได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. อภิปรายถึงการเลือกตั้ง ส.ว.
2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 8 กลุ่ม
3. แจกใบความรู้ให้แต่ละกลุ่มศึกษาให้เข้าใจและเตรียมเล่าให้กลุ่มอื่นฟังด้วย
4. ให้แต่ละกลุ่มเล่าถึงสิ่งที่กลุ่มของตนศึกษาให้กลุ่มอื่นฟังตั้งแต่กลุ่มที่ 1 - 8

ให้สมาชิกซักถามข้อสงสัยและอภิปรายจนเข้าใจ

5. ให้เปรียบเทียบหน้าที่ของ ส.ส. กับ ส.ว. และความแตกต่างของ ส.ส.กับ ส.ว.
6. อภิปรายถึงการเลือกตั้ง ส.ว. และวัน เวลาที่จะเลือกตั้ง ส.ว. ครั้งแรกของ

ประเทศไทย

7. ช่วยกันสรุปแนวคิดจากการทำกิจกรรม วิทยากรสรุปเพิ่มเติม
8. ให้ช่วยกันคิดว่าจะนำความรู้จากการทำกิจกรรมไปถ่ายทอดให้สมาชิกในชุมชน

ได้อย่างไร วิทยากรเสนอแนะวิธีการเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดและอภิปราย

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความรู้สึกจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็น 5 กลุ่ม
3. อภิปรายความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม
4. อภิปรายแนวคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม
5. นำเสนอผลการอภิปรายต่อที่ประชุมใหญ่
6. เชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมกับสภาพจริง สรุปประเด็นการเรียนรู้จากการ

ทำกิจกรรม

7. อภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อสังเกตที่ได้จากการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสรุปความคิดรวบยอด

1. ให้แต่ละกลุ่มสรุปความคิดรวบยอด จากความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม
2. นำเสนอข้อสรุปต่อที่ประชุมใหญ่ให้กลุ่มอื่น ๆ เสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เข้ารับการอบรมประยุกต์ใช้ความรู้โดยการวางแผนการรับใช้สังคม

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมตามพื้นที่ที่ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบ
2. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำกิจกรรมการรับใช้สังคมในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
3. ให้ผู้เข้ารับการอบรมเสนอโครงการของแต่ละกลุ่มต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อนำไปปฏิบัติในชุมชน

ขั้นที่ 6 ให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคม

1. ให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคมตามแผนงานที่กำหนดไว้เป็นเวลา 15 วัน
2. ให้แต่ละกลุ่มบันทึกการทำกิจกรรมการรับใช้สังคม รวมทั้งข้อสังเกตต่าง ๆ จากการปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 ให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนความคิดและวิเคราะห์ประสบการณ์จากการรับใช้สังคม

1. ให้แต่ละกลุ่มเล่าถึงการปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคมตามโครงการ
2. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมการรับใช้สังคม
3. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแนวคิดที่ได้รับจากการรับใช้สังคมในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อสรุปต่อที่ประชุมใหญ่

ขั้นที่ 8 ให้ผู้เข้ารับการอบรมรายงานผลการเรียนรู้

1. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอบรม
2. ให้ทุกกลุ่มนำเสนอข้อสรุปต่อที่ประชุมใหญ่

ขั้นที่ 9 ประเมินผลการอบรม

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบประเมินผลการอบรม
2. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ทางการเมือง แบบวัดเจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ขั้นที่ 10 ติดตามผลการอบรม

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบติดตามผลการอบรม หลังการอบรม 4 สัปดาห์
2. สัมภาษณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรม
3. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ทางการเมือง แบบวัดเจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. ใช้แบบสอบถามการปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคมติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคมของผู้เข้ารับการอบรม

ตัวอย่างของกระบวนการอบรมผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี เรื่อง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมอยู่ในภาคผนวก ค. ส่วนคู่มือวิทยากรฉบับสมบูรณ์และวีดิทัศน์ขั้นตอนของกระบวนการอบรมติดต่อได้ที่ผู้วิจัย

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม

ในการทดลองใช้กระบวนการอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางการเมือง เจตคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี ผู้วิจัยได้นำกระบวนการอบรมดังกล่าวไปทดลองใช้กับผู้นำชุมชนในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่อบรมตามวิธีที่ใช้กันโดยทั่วไป ผลการทดลองใช้กระบวนการอบรมมีดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการอบรมหลังการอบรมและการติดตามผลการอบรม หลังการอบรม 4 สัปดาห์

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างผู้นำชุมชนที่เป็นสตรี กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและจากการติดตามผลการอบรม หลังการอบรม 4 สัปดาห์

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม หลังการอบรมและการติดตามผลการอบรม หลังการอบรม 4 สัปดาห์

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการอบรม

ตารางที่ 10 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ทดลอง	20	30	29	15
ควบคุม	20	30	27	4

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าก่อนการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงสุด 29 และได้คะแนนต่ำสุด 15 ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมได้คะแนนสูงสุด 27 และได้คะแนนต่ำสุด 4

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	22.10	4.41	2.016
ควบคุม	20	18.65	6.25	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองพบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
ทดลอง	20	4.36	มาก
ควบคุม	20	4.02	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	130.75	9.69	1.595
ควบคุม	20	120.70	26.46	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองพบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
ทดลอง	20	3.88	ปานกลาง
ควบคุม	20	3.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	104.75	29.55	1.160
ควบคุม	20	92.75	35.61	

$$p < .05 \quad (.05 \ t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหมายถึงค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังการอบรม

ตารางที่ 16 คะแนนสูงสุดและค่าเนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและก่อนการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
หลังการอบรม	20	30	30	17
ก่อนการอบรม	20	30	29	15

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงสุด 30 และได้คะแนนต่ำสุด 17 ส่วนก่อนการอบรมได้คะแนนสูงสุด 29 และได้คะแนนต่ำสุด 15

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองหลังการอบรมและก่อนการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	24.60	3.73	4.020 *
ก่อนการอบรม	20	22.10	4.41	

* $p < .05$ ($.05 t_{19} = 1.729$)

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
หลังการอบรม	20	4.44	มาก
ก่อนการอบรม	20	4.36	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมและก่อนการอบรม กลุ่มทดลองมีระดับเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	133.30	9.39	.906
ก่อนการอบรม	20	130.75	9.69	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{19} = 1.729)$$

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง หลังการอบรมและก่อนการอบรมพบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการอบรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
หลังการอบรม	20	4.46	มาก
ก่อนการอบรม	20	3.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมกลุ่มทดลองมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ส่วนก่อนการอบรมกลุ่มทดลองมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	120.30	10.84	2.509 [*]
ก่อนการอบรม	20	104.75	29.55	

^{*} $p < .05$ ($.05 t_{19} = 1.729$)

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
หลังการอบรม	20	30	28	2
ก่อนการอบรม	20	30	27	4

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมได้คะแนนสูงสุด 28 และได้คะแนนต่ำสุด 2 ส่วนก่อนการอบรมได้คะแนนสูงสุด 27 และได้คะแนนต่ำสุด 4

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	20.75	7.02	1.440
ก่อนการอบรม	20	18.65	6.25	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{19} = 1.729)$$

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและก่อนการอบรม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรม และก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
หลังการอบรม	20	4.28	มาก
ก่อนการอบรม	20	4.02	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมและก่อนการอบรม กลุ่มควบคุม มีระดับเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม หลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	128.35	16.92	1.888 [*]
ก่อนการอบรม	20	120.70	26.46	

* $p < .05$ ($.05 t_{19} = 1.729$)

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมือง ของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 26 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและก่อนการอบรมของ

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
หลังการอบรม	20	4.33	มาก
ก่อนการอบรม	20	3.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ส่วนก่อนการอบรมกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและก่อนการอบรม

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
หลังการอบรม	20	116.95	12.64	2.851 [*]
ก่อนการอบรม	20	92.75	35.61	

^{*} $p < .05$ ($.05 t_{19} = 1.729$)

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามผลการอบรม

ตารางที่ 28 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
การติดตามผลการอบรม	20	30	29	15
หลังการอบรม	20	30	30	17

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงสุด 29 และได้คะแนนต่ำสุด 15 ส่วนหลังการอบรมได้คะแนนสูงสุด 30 และได้คะแนนต่ำสุด 17

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	24.20	4.01	.741
หลังการอบรม	20	24.60	3.73	

$$p < .05 \quad (t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองจากการติดตามผลการอบรมและหลังการอบรมพบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง หลังการอบรมและจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
การติดตามผลการอบรม	20	4.27	มาก
หลังการอบรม	20	4.44	มาก

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรม กลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง หลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	128.00	13.20	1.463
หลังการอบรม	20	133.30	9.39	

$$p < .05 \quad (.05t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรมพบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
การติดตามผลการอบรม	20	4.26	มาก
หลังการอบรม	20	4.46	มาก

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า จากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรม กลุ่มทดลองมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	115.10	13.23	1.915
หลังการอบรม	20	120.30	10.84	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรมพบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
การติดตามผลการอบรม	20	30	30	11
หลังการอบรม	20	30	28	2

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมได้คะแนนสูงสุด 30 และได้คะแนนต่ำสุด 11 ส่วนหลังการอบรมได้คะแนนสูงสุด 28 และได้คะแนนต่ำสุด 2

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	22.10	5.86	1.007
หลังการอบรม	20	20.75	7.02	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรมพบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญของสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
การติดตามผลการอบรม	20	4.41	มาก
หลังการอบรม	20	4.28	มาก

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์และหลังการอบรมกลุ่มควบคุมมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	132.30	12.53	1.054
หลังการอบรม	20	128.35	16.92	

$$p < .05 \quad (.05 \ t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์และหลังการอบรม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
การติดตามผลการอบรม	20	4.26	มาก
หลังการอบรม	20	4.31	มาก

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า จากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรมกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

การทดสอบ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
การติดตามผลการอบรม	20	114.95	12.30	.769
หลังการอบรม	20	116.95	12.64	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{19} = 2.093)$$

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ และหลังการอบรม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 40 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ทดลอง	20	30	30	17
ควบคุม	20	30	28	2

จากตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงสุด 30 และได้คะแนนต่ำสุด 17 ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมได้คะแนนสูงสุด 28 และได้คะแนนต่ำสุด 2

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการอบรมและจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	24.60	3.73	2.166 [*]
ควบคุม	20	20.75	7.02	

^{*} p < .05 (.05 t₃₈ = 1.686)

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองหลังการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 42 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
ทดลอง	20	4.44	มาก
ควบคุม	20	4.28	มาก

จากตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	133.30	9.39	1.144
ควบคุม	20	128.35	16.92	

$$p < .05 \quad (.05 \quad t_{38} = 1.686)$$

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองหลังการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 44 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
ทดลอง	20	4.46	มาก
ควบคุม	20	4.33	มาก

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่า หลังการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการอบรม

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	120.30	10.84	.900
ควบคุม	20	116.95	12.64	

$$p < .05 \quad (.05 \ t_{38} = 1.686)$$

จากตารางที่ 45 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 คะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด
ทดลอง	20	30	29	15
ควบคุม	20	30	30	11

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงสุด 29 และได้คะแนนต่ำสุด 15 ส่วนกลุ่มควบคุมได้คะแนนสูงสุด 30 และได้คะแนนต่ำสุด 11

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	24.20	4.01	1.323
ควบคุม	20	22.10	5.86	

$$p < .05 \quad (.05 \ t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 47 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ทางการเมืองจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 ระดับเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
ทดลอง	20	4.27	มาก
ควบคุม	20	4.41	มาก

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	128.00	13.20	1.057
ควบคุม	20	132.30	12.53	

$$p < .05 \quad (.05 \ t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 49 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดเจตคติทางการเมืองจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 50 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
ทดลอง	20	4.26	มาก
ควบคุม	20	4.27	มาก

จากตารางที่ 50 แสดงให้เห็นว่าจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการติดตามผลหลังการอบรม 4 สัปดาห์

กลุ่ม	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ทดลอง	20	115.10	13.23	.037
ควบคุม	20	114.95	12.30	

$$p < .05 \quad (t_{38} = 2.025)$$

จากตารางที่ 51 แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากการติดตามผลการอบรมหลังการอบรม 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายถึงค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ในการวัดเจตคติทางการเมืองได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงการมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับน้อยมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงการมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงการมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงการมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงการมีเจตคติที่ดีทางการเมืองในระดับมากที่สุด

ในการวัดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลการอบรมและการสังเกตการอบรม

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายจากการประเมินผลการอบรม
ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. เนื้อหาสาระในหลักสูตรการอบรมตรงกับความต้องการ และความสนใจของท่านเพียงใด	4.85	0.37	มากที่สุด
2. ความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมครั้งนี้ ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อท่านมากเพียงใด	4.80	0.41	มากที่สุด
3. วิธีการที่ใช้ในการอบรมทำให้เกิดการเรียนรู้เพียงใด	4.20	0.62	มาก
4. วิธีการที่ใช้ในการอบรมเหมาะสมกับท่านเพียงใด	4.75	0.44	มากที่สุด
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรมเพียงใด	4.75	0.44	มากที่สุด
6. ท่านสามารถทำความเข้าใจไปถ่ายทอดได้ดีเพียงใด	4.50	0.51	มากที่สุด
7. สถานที่อบรมเหมาะสมเพียงใด	4.45	0.60	มาก
8. การให้บริการระหว่างการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.40	0.50	มาก
9. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.40	0.60	มาก
10. เอกสารที่ใช้ประกอบการอบรมให้เป็นประโยชน์เพียงใด	4.70	0.47	มากที่สุด
11. ระยะเวลาในการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.45	0.51	มาก
12. ท่านพอใจในการอบรมครั้งนี้เพียงใด	4.40	0.60	มาก

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. อยากให้มีการอบรมกลุ่มย่อย ๆ จะทำให้ชาวบ้านตื่นตัวและมีความรู้มากขึ้น
2. อยากให้มีการอบรมขยายวงกว้างมากกว่านี้ เช่น หน่วยงานของเอกชน
3. ควรมีผู้เข้ารับการอบรมมากกว่านี้ เพื่อจะได้กระจายความรู้มากขึ้น
4. ระยะเวลาการอบรมควรจะเป็นช่วงห่างจากการเลือกตั้งให้มากกว่านี้ จัดเวลา
ในการจัดการอบรมให้มากกว่านี้เพื่อให้ความรู้กับสมาชิกในชุมชน
5. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนให้ความร่วมมือดีมาก
6. อยากให้ทางราชการได้มีการอบรมชุมชนต่อไป
7. อยากให้มีการอบรมมากกว่านี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
8. ขอให้มีการอบรมอีกเมื่อมีการเลือกตั้ง ส.ส.

จากตารางที่ 52 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอบรมในทุกเรื่องอยู่ในระดับมากและมากที่สุดได้ให้ข้อเสนอแนะที่แสดงให้เห็นว่ามีความสนใจในการอบรมทางด้านการเมือง ต้องการที่จะให้มีการอบรมกับกลุ่มอื่น ๆ อีก

ตารางที่ 53 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายจากการประเมินผล การอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. เนื้อหาสาระในหลักสูตรการอบรมตรงกับความต้องการและความสนใจของท่านเพียงใด	4.70	0.74	มากที่สุด
2. ความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมครั้งนี้ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อท่านมากเพียงใด	4.10	0.85	มาก
3. วิธีการที่ใช้ในการอบรมทำให้เกิดการเรียนรู้เพียงใด	3.95	0.94	มาก
4. วิธีการที่ใช้ในการอบรมเหมาะสมกับท่านเพียงใด	4.65	0.49	มากที่สุด
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อบรมเพียงใด	4.65	0.49	มากที่สุด
6. ท่านสามารถทำความเข้าใจไปถ่ายทอดได้ดีเพียงใด	4.35	0.67	มาก
7. สถานที่อบรมเหมาะสมเพียงใด	4.50	0.69	มากที่สุด
8. การให้บริการระหว่างการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.25	0.55	มาก
9. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.30	0.66	มาก
10. เอกสารที่ใช้ประกอบการอบรมให้เป็นประโยชน์เพียงใด	3.90	0.91	มาก
11. ระยะเวลาในการอบรมเหมาะสมเพียงใด	4.25	0.72	มาก
12. ท่านพอใจในการอบรมครั้งนี้เพียงใด	4.30	0.80	มาก

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. การอบรมนี้มีประโยชน์มาก ควรใช้เวลา 4 วัน เพื่อให้เข้าใจมากกว่านี้
2. ควรจัดเอกสารให้ครบชุด
3. อยากให้คณะฝึกอบรม ลงไปอบรมให้แต่ละตำบลเพราะประชาชนจะได้เข้าใจมากกว่านี้
4. อยากให้มีการอบรมครั้งต่อไปอีก อยากได้ความรู้มาก ๆ
5. มีประโยชน์ต่อการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตรง ทำความเข้าใจง่าย

จากตารางที่ 53 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอบรมในทุกเรื่องอยู่ในระดับมากและมากที่สุดและได้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้เวลามากขึ้น ต้องการให้จัดการอบรมให้ทุกตำบลและต้องการเอกสารการอบรม

ในการประเมินผลการอบรมได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 54 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมโดยผู้สังเกตการณ์การอบรม

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>1. สภาพการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้แสดงออก - เปลี่ยนแปลงการนั่งตามกิจกรรม - มีการแบ่งกลุ่ม - บรรยากาศเป็นกันเอง - ผู้เข้ารับการอบรมกล้าแสดงออก - ผู้เข้ารับการอบรมมีความตั้งใจและสนใจในการอบรมเป็นอย่างดี - ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันตอบคำถามของวิทยากรอย่างพร้อมเพรียง - ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความคิดเห็น - มีการอภิปรายในกลุ่มใหญ่ <p>2. ข้อสังเกตที่น่าสนใจจากการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารับการอบรมมีการแสดงออกที่ดีมาก <p>กล้าพูดหน้าห้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแสดงออกมีความเป็นกันเองมาก - ผู้เข้ารับการอบรมไม่เบื่อหน่าย - ผู้เข้ารับการอบรมทำกิจกรรมต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นไม่ติดขัด - ผู้เข้ารับการอบรมพอใจในการเข้ารับการฝึกอบรมแบบนี้เพราะการนำเสนอปัญหาของวิทยากรเป็นไปตามขั้นตอนต่อเนื่อง เข้าใจง่าย ผู้เข้าอบรมจึงมีอารมณ์ร่วม ไม่เครียด <p>3. สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในการจัดการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรเน้นให้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่ผู้ที่อยู่ในครอบครัว ชุมชนให้เข้าใจ วิธีการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญใหม่ 	<p>1. สภาพการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารับการอบรมบางคนขาดสมาธิเพราะมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำ - ได้รับความร่วมมือจากผู้เข้ารับการอบรมพอสมควร - เป็นกันเอง - ผู้เข้ารับการอบรมให้ความสนใจและมีส่วนร่วม <p>2. ข้อสังเกตที่น่าสนใจจากการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารับการอบรมให้ความสนใจดี - พื้นฐานของผู้เข้ารับการอบรมแตกต่างกัน - ผู้เข้ารับการอบรมต้องการเอกสารบางอย่างมากกว่านี้เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ - ผู้เข้ารับการอบรมต้องการเลิกอบรมเร็ว ๆ ในตอนบ่าย <p>3. สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในการจัดการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีเอกสารเผยแพร่ให้มากกว่านี้ - ระยะเวลาในการอบรมบางกิจกรรมมีน้อยเกินไป

ตารางที่ 54 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยผู้สังเกตการณ์การอบรม (ต่อ)

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>4. การอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จเพียงใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีผู้เข้ารับการอบรมตามจำนวนที่โครงการต้องการและเป็นกลุ่มเป้าหมาย - ได้ผลร้อยละ 80 ขึ้นไป - เป็นการพัฒนาสตรีให้มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งในแนวทางใหม่ตามระบอบประชาธิปไตย - ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อไป - ผู้เข้ารับการอบรมพอใจซึ่งสังเกตจากการซักถามและตอบคำถามของวิทยากร <p>5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรเปิดโอกาสให้ผู้ชายเป็นกลุ่มเป้าหมายตามโครงการด้วย เพราะผู้ชายก็สนใจเรื่องนี้ด้วย - ควรเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปใช้ในหมู่บ้าน ตำบลต่อไป - ควรมีการติดตามผลและสัมผัสกับประชาชนในชุมชนอย่างใกล้ชิดทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรหาสถานที่อบรมที่สะดวกสบายกว่านี้ - เนื้อหามากเวลาน้อยไม่สามารถบรรยายได้หมดต้องตัดเนื้อหาบางส่วนออกไปเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา ควรให้เวลาในหัวข้อที่มีความสำคัญมากกว่านี้ <p>4. การอบรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จเพียงใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้ผลร้อยละ 60 - 75 - ได้รับความร่วมมือพอสมควร - ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้มากขึ้นและสามารถนำไปเผยแพร่ในชุมชนได้ <p>5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มเวลาในการอบรมให้มากกว่านี้ - ควรสร้างทัศนคติและความสำนึกในสิทธิหน้าที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งให้เกิดขึ้นในตัวผู้เข้ารับการอบรม - ควรมีวิทยากรพิเศษที่มีความชำนาญเฉพาะเรื่องให้มากกว่านี้ - วิทยากรทุกคนควรมีเวลาเตรียมการมากกว่านี้

จากตารางที่ 54 สรุปได้ว่าสภาพการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีสภาพที่แตกต่างกัน ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือกลุ่มควบคุมต้องการเลิกอบรมเร็ว ๆ ส่วนกลุ่มทดลองไม่รู้สึغبื่อหน่าย และพอใจในการอบรม ผู้สังเกตการอบรมประเมินผลสำเร็จของการอบรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วให้ความเห็นว่ากลุ่มทดลองประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 80 ขึ้นไป ส่วนกลุ่มควบคุมประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 60 - 75 และให้ข้อเสนอแนะควรอบรมผู้ชายด้วย

ตัวอย่างการเขียนบรรยายความรู้สึกที่ได้เข้ารับการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อยู่ในภาคผนวก จ.

ตอนที่ 4 ผลการติดตามผลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับมีส่วนร่วมทางการเมือง มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 55 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
N = 20	N = 20
- ติดตามข่าวสาร (20)	- ติดตามข่าวสาร (20)
วิธีการติดตาม	วิธีการติดตาม
- วิทยุ (12)	- โทรทัศน์ (14)
- โทรทัศน์ (18)	- ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการหมู่บ้าน (4)
- หนังสือพิมพ์ (13)	- วิทยุ (11)
- การพูดคุยกับประชาชนและผู้นำท้องถิ่นและ กรรมการหมู่บ้าน (3)	- หนังสือพิมพ์ (12)
- สื่อสารมวลชนต่าง ๆ (2)	- พูดคุยกับประชาชน (3)
- เสียงตามสายจากพ่อหลวง (3)	- ข่าวสารหมู่บ้าน (1)
- ประกาศของหมู่บ้าน (1)	- เสียงตามสาย (3)
- ประกาศของทางราชการ (1)	- การแนะนำตัวของผู้สมัคร (1)
- โปสเตอร์การแนะนำตัวของผู้สมัคร (1)	- สื่อต่าง ๆ (2)
- การประชุม (2)	- อำเภอบ้าน (1)
- ใบปลิว (1)	
- ประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้าน อำเภอบ้าน (2)	
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ (1)	

จากตารางที่ 55 สรุปได้ว่า ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสื่อต่าง ๆ หลากหลายประเภท ส่วนกลุ่มควบคุมติดตามข่าวสารการเลือกตั้ง เช่นเดียวกัน แต่รับรู้จากสื่อต่าง ๆ ไม่หลากหลายเท่ากับกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 56 คำตอบของผู้เข้ารับอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อที่ 2 เกี่ยวกับการนำความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งจากการอบรมไปใช้ประโยชน์

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำในครอบครัว ชุมชน ผู้สูงอายุ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง (12) - จัดการอบรมในหมู่บ้าน (5) - แนะนำประชาชนที่ยังไม่เข้าใจการเลือกตั้งระบบใหม่ (3) - รมรงค์การปกครองระบอบประชาธิปไตย(1) - ให้ความรู้แก่ชุมชนและหมู่บ้าน (2) - เป็นวิทยากรร่วมกับ NGO วัด โรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำเพื่อนบ้านในชุมชน ครอบครัว (9) - เผยแพร่ข่าวสารที่ได้อบรมให้รู้ทั่วกัน (1) - ช่วยแนะนำให้เลือกคนที่ดีที่สุดคนเดียว (1) - สนทนากับเพื่อนบ้าน (1) - นำไปประชุมหัวหน้าและคนชรา (1)
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มต่าง ๆ (1) - สาธิตการเลือกตั้งในที่ต่าง ๆ (1) - บอกผู้ใหญ่บ้านให้ประกาศเสียงตามสาย (1) - ชักชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (2) - ประชุมผู้นำในหมู่บ้าน (2) - ร่วมกับ อ.ส.ม. อบรมผู้นำของอำเภอ (1) - ตั้งวงสนทนาการเมือง 	

จากตารางที่ 56 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองได้นำความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งจากการอบรมไปใช้แนะนำประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ ใช้ในการรณรงค์การปกครองแบบประชาธิปไตยนำความรู้ไปใช้ในการเป็นวิทยากรอบรมให้กับกลุ่มต่าง ๆ และนำไปทำกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งในชุมชน ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมได้นำความรู้ไปแนะนำประชาชนในชุมชน แต่กิจกรรมที่ทำน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 57 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อที่ 3 เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งและเหตุผลที่ไปใช้สิทธิ

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
เคยไปเลือกตั้งต่อไปนี้	เคยไปเลือกตั้งต่อไปนี้
- กำนัน (9)	- กำนัน (5)
- ผู้ใหญ่บ้าน (10)	- ผู้ใหญ่บ้าน (5)
- อบต. (10)	- อบต. (6)
- ส.ส. (14)	- ส.ส. (9)
- ส.ว. (16)	- ส.ว. (12)
- ส.จ. (14)	- ส.จ. (9)
- ส.ท. (1)	- ส.ท. (2)
- ไปทุกครั้ง (2)	- ไปทุกครั้ง (1)
- ผู้นำท้องถิ่น (1)	- กรรมการหมู่บ้าน (2)
เหตุผลในการไปเลือกตั้ง	เหตุผลในการไปเลือกตั้ง
- เพราะมีสิทธิเลือกตั้งและอยากได้คนดีไปทำ ประโยชน์ให้บ้านเมือง	- เพราะให้ประเทศเจริญ
- เพราะเป็นหน้าที่และไปเลือกคนดีเป็นตัว แทนทุกระดับ	- เพื่อให้ไปกลั่นกรองกฎหมาย
- เพราะต้องการได้คนดี	- เพราะจะได้คนดีไปบริหารบ้านเมือง จะได้ อยู่ดีกินดีและเป็นผู้นำ
- เพราะต้องการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	- เพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน เพื่อเลือก ตัวแทนที่ดีไปบริหารประเทศให้เกิดความเจริญ ก้าวหน้า
- เพราะเป็นสิทธิของเราต้องการมีส่วนร่วม	- เพราะต้องการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
- เพราะสนใจ	- เพราะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติ

ตารางที่ 57 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อที่ 3 เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งและเหตุผลที่ไปใช้สิทธิ (ต่อ)

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
N = 20	N = 20
<ul style="list-style-type: none"> - เพราะอยากได้คนดีไปบริหารแทนเรา <p>เพราะต้องการได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะจะได้นำความเจริญมาสู่หมู่บ้านจะได้ <p>นางบประมาณมาสู่หมู่บ้าน จะได้เป็นปากเสียง</p> <p>แทนเรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะจะได้คนที่มีความรู้และจะได้ <p>ผู้บริหารประเทศที่ดี ผลที่จะได้รับคือประชาชน</p> <p>จะได้อยู่ดีกินดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะอยากมีส่วนร่วมทางการเมือง - เพราะอยากให้ชาติมีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ 	

จากตารางที่ 57 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองเคยไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกประเภท เหตุผลในการไปเลือกตั้งเพราะเหตุผลหลายประการ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมเคยไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกประเภทเช่นเดียวกัน แต่มีเหตุผลในการไปเลือกตั้งน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 58 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 4 เกี่ยวกับบุคคลที่พูดคุยด้วยในเรื่องการเลือกตั้ง

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (20) ผู้ที่พูดคุยด้วย	- เคย (14) ไม่เคย (6) ผู้ที่พูดคุยด้วย
- คนในครอบครัว	-ญาติพี่น้อง
- บ้านใกล้เคียง	- คนในครอบครัว
- คนในชุมชน	- เพื่อนบ้าน
- กลุ่มแม่บ้าน	- ข้าราชการ
- เพื่อน ๆ	- ผู้นำท้องถิ่น
- ผู้นำชุมชน	- นักบริหาร
- กลุ่มสตรี	- อ.ส.ม.
- ปอร.	- กลุ่มเยาวชน
- อ.ส.ส.	
- อ.ส.ม.	
- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ	
- คนที่พบ	
- ทุกคนที่สนใจการเมือง	
- คนที่ไม่รู้	
- คนชรา	
- กลุ่มเยาวชน	
- คณะกรรมการหมู่บ้าน	

จากตารางที่ 58 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองทุกคนเคยพูดคุยเรื่อง การเลือกตั้งทุกคนพูดคุยกับกลุ่มต่างๆ ในชุมชนหลายประเภท ส่วนกลุ่มควบคุม 14 คน จาก 20 คนเคยพูดคุยเรื่องการเลือกตั้ง โดยพูดคุยกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนแต่ประเภทของกลุ่มต่าง ๆ น้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 59 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์ข้อ 5 เกี่ยวกับการชักชวนให้ผู้อื่นสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่ชอบและวิธีการที่ใช้ในการชักชวน

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (11)	- เคย (9)
- ไม่เคย (9)	- ไม่เคย (11)
วิธีการที่ชักชวน	วิธีการที่ชักชวน
- ชักชวนโดยให้เลือกคนที่ดีเข้าสู่การเมือง	- พูดคุย
- แนะนำ พูดคุย เล่ากันฟัง	- บอกว่าเป็นคนดีให้เลือกคนดีเท่านั้น
- ให้ศึกษาว่าผู้สมัครเป็นคนดีหรือไม่	- ชักชวนผู้ที่มีสิทธิทุกคน
- ช่วยพูดกับชาวบ้านว่าถ้าได้คนดีบ้านเมือง	- พูดถึงนโยบาย ความรู้ ความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้งและผลงานที่ผ่านมา
จะเจริญก้าวหน้า	
- ให้ไปเลือกตั้งคนดี	
- แนะนำว่าผู้สมัครเป็นคนดี นโยบาย พรรคดี	
มีความรู้ ความสามารถดี	
- สนับสนุนให้เลือกคนดีโดยการชักชวนเน้นให้	
เลือกผู้มีบทบาทช่วยเหลือสตรี	
- ชักชวนโดยบอกนโยบายของพรรคและผู้สมัคร	

จากตารางที่ 59 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 11 คน จาก 20 คนเคยชักชวนให้ผู้อื่นสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่ชอบ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 9 คน จาก 20 คน เคยชักชวนให้ผู้อื่นสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่ชอบ ส่วนจำนวนวิธีการที่ชักชวนน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 60 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์ข้อ 6 เกี่ยวกับการเสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อนักการเมืองและวิธีการเสนอความคิดเห็น

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (7)	- เคย (1)
- ไม่เคย (13)	- ไม่เคย (19)
วิธีการเสนอความคิดเห็น	วิธีการเสนอความคิดเห็น
- แนะนำเรื่องการพบปะประชาชน การให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยไปพบด้วยตนเอง	- เสนอเรื่องปากท้องของประชาชนและเรื่องการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
- เสนอให้มีองค์กรต่อรองราคาลำไยกับเงินและได้ทุกวัน	
- พุดถึงสิ่งที่ชาวบ้านเดือดร้อน เศรษฐกิจ	
แนะนำให้การเมืองช่วยเหลือ	
- ให้ส่งเสริมสิทธิสตรี ให้สตรีมีสิทธิเท่าเทียม	
ผู้ชาย	

จากตารางที่ 60 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 7 คน จาก 20 คน เคยเสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อนักการเมืองด้วยวิธีการต่าง ๆ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 1 คน จาก 20 คนเคยเสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อนักการเมืองด้วยการเสนอเรื่องปากท้องของประชาชนและเรื่องการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

ตารางที่ 61 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์ข้อ 7 เกี่ยวกับการให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองและในเรื่องที่ช่วยเหลือ

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
N = 20	N = 20
- เคย (8)	- เคย (3)
- ไม่เคย (12)	- ไม่เคย (17)
เรื่องที่ช่วยเหลือ	เรื่องที่ช่วยเหลือ
- แนะนำตัวผู้สมัคร	- ช่วยประชาสัมพันธ์ต่อเพื่อนบ้านและคนในครอบครัว
- สนับสนุนและประสานงานระหว่างชุมชนกับ ส.ส.	- แนะนำตัวผู้สมัครให้ประชาชนรู้จักว่าเป็นคนดี
- สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน	
- แนะนำให้ประชาชนเลือก	
- ช่วยหาเสียง	
- ช่วยผู้สมัครหญิงเพราะอยากให้เป็นตัวแทนสตรี	

จากตารางที่ 61 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 8 คน จาก 20 คน เคยให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองในเรื่องต่าง ๆ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 3 คน จาก 20 คน เคยให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง ส่วนเรื่องที่ช่วยเหลือคือช่วยประชาสัมพันธ์ต่อเพื่อนบ้านและคนในครอบครัวและแนะนำตัวผู้สมัครให้ประชาชนรู้จักว่าเป็นคนดี

ตารางที่ 62 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์ ข้อ 8 เกี่ยวกับการชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือรักษาสีทธิประโยชน์ของประชาชน และเรื่องที่ชุมนุมเรียกร้อง

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (5)	- เคย (1)
- ไม่เคย (15)	- ไม่เคย (19)
เรื่องที่ชุมนุมเรียกร้อง	เรื่องที่ชุมนุมเรียกร้อง
- การรณรงค์ในการพัฒนาหมู่บ้าน	- การต่อต้านคณะกรรมการหมู่บ้านเมื่อเห็นเขาทำอะไรไม่ถูกต้อง
- สิทธิสตรีเรื่องการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล	

จากตารางที่ 62 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 5 คน จาก 20 คน เคยชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือรักษาสีทธิประโยชน์ของประชาชน เรื่องที่ชุมนุมเรียกร้องคือการรณรงค์ในการพัฒนาหมู่บ้านและสิทธิสตรีเรื่องการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 1 คน จาก 20 คน เคยชุมนุมเพื่อเรียกร้องหรือรักษาสีทธิประโยชน์ของประชาชน เรื่องที่ชุมนุมเรียกร้องคือการต่อต้านคณะกรรมการหมู่บ้านเมื่อเห็นเขาทำอะไรไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 63 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 9 เกี่ยวกับการแสดงความเป็นผู้นำทางการเมืองจนเป็นที่รับรู้ของชุมชนและ
วิธีการแสดงความเป็นผู้นำ

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
N = 20	N = 20
- เคย (6)	- เคย (5)
- ไม่เคย (14)	- ไม่เคย (15)
วิธีการแสดงความเป็นผู้นำ	วิธีการแสดงความเป็นผู้นำ
- เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีความ พร้อมเสียสละเพื่อส่วนรวม	- เป็นผู้นำหมู่บ้าน
- เป็นตัวแทนลูกบ้านติดต่อโครงการ งบประมาณเข้าหมู่บ้าน	- เสนอตัวเป็นผู้นำท้องถิ่น
- ต่อต้านชยะ โกล่เกลี่ยถ้ามีเรื่องขัดแย้งกัน	- เป็นกรรมการหมู่บ้าน
- เป็นผู้นำ อบต.	- ชักชวนให้คนมาอบรมเรื่องการเลือกตั้ง
	- เป็นสมาชิก อบต.

จากตารางที่ 63 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 6 คน จาก 20 คน
เคยแสดงความเป็นผู้นำทางการเมืองจนเป็นที่รับรู้ของประชาชน มีวิธีการแสดงความเป็นผู้นำ
หลายอย่าง ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 5 คน จาก 20 คน เคยแสดงความเป็นผู้นำ
ทางการเมืองจนเป็นที่รับรู้ของชุมชน ซึ่งมีวิธีการแสดงความเป็นผู้นำหลายอย่างเช่นกัน

ตารางที่ 64 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์ข้อ 10 เกี่ยวกับการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและเหตุผลที่สมัคร

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- สมัคร (5)	- สมัคร (4)
- ไม่สมัคร (15)	- ไม่สมัคร (16)
เหตุผลที่สมัคร	เหตุผลที่สมัคร
- เห็นว่านโยบายพรรคดี	- ชอบนโยบายของพรรค
- หัวหน้าพรรคเป็นชาวเชียงใหม่	- หัวหน้าพรรคเป็นคนใหม่
- ชื่นชมพรรคการเมือง	- เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการหาประวัติของผู้สมัคร
	- ชื่นชมพรรคการเมือง

จากตารางที่ 64 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 5 คน จาก 20 คน สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เหตุผลที่สมัครคือเห็นว่่านโยบายพรรคดี หัวหน้าพรรคเป็นชาวเชียงใหม่และชื่นชมพรรคการเมือง ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 4 คน จาก 20 คน สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เหตุผลที่สมัครคือ ชอบนโยบายของพรรคหัวหน้าพรรคเป็นคนเชียงใหม่ เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการหาประวัติของผู้สมัครและชื่นชมพรรคการเมือง

ตารางที่ 65 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 11 เกี่ยวกับวิธีการช่วยป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (18)	- เคย (10)
- ไม่เคย (2)	- ไม่เคย (10)
วิธีการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง	วิธีการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง
- ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	- ช่วยสอดส่องดูแล แนะนำเพื่อนบ้านไม่ให้
- ติดตามข้อมูลการเลือกตั้ง รับฟังข่าวสาร	ซื้อสิทธิขายเสีย
- แนะนำให้ผู้อื่นไปเลือกตั้งคนดี	- อธิบายผลเสียของการทุจริต
- ติดตามผลการนับคะแนน ตรวจสอบคะแนน	- ไม่สนับสนุนพรรคที่ซื้อเสียงและต่อต้าน
- รมรงค์การซื้อสิทธิขายเสีย	- รับฟังข่าวสารการเลือกตั้งเพื่อให้เขาทำงาน
- เป็นผู้ประสานงานอาสาสมัครร่วมกับ NGO	ด้วยความสุจริต
- สังเกตการเลือกตั้ง ก่อน ระหว่างและหลัง	
การเลือกตั้ง	
- สอดส่องดูแลการแจกเงินแจกทองของผู้	
สมัคร	
- ประชาสัมพันธ์เรื่องการเลือกตั้ง	
- อธิบายผลเสียของการทุจริตการเลือกตั้ง	
ให้ประชาชนเข้าใจ	
- ตักเตือนประชาชนบางคนที่จะเข้าร่วม	
ในการทุจริตการเลือกตั้ง	

จากตารางที่ 65 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 18 คน จาก 20 คน
เคยช่วยป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่ม
ควบคุม 10 คน จาก 20 คน เคยช่วยป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งด้วยวิธีการหลายวิธีแต่มีจำนวน
น้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 66 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 12 เกี่ยวกับการติดตามการทำงานของผู้สมัคร รับเลือกตั้งและวิธีการติดตาม

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (17)	- เคย (1)
- ไม่เคย (3)	- ไม่เคย (19)
วิธีการติดตาม	วิธีการติดตาม
- ดูโทรทัศน์	- ดูโทรทัศน์
- อ่านหนังสือพิมพ์	- ฟังวิทยุ
- ฟังวิทยุ	- อ่านหนังสือพิมพ์
- สนทนาปัญหาบ้านเมืองในกลุ่มผู้รู้	- ติดตามโครงการ
- ติดตามดูพฤติกรรมหลังการได้รับ	- พูดคุยด้วย
การเลือกตั้ง	- การอภิปราย
- ชักถามผู้ได้รับการเลือกตั้ง	- ติดตามการทำงานและพฤติกรรม
- ติดตามว่าทำตามนโยบายหรือไม่	
- การอภิปราย	
- ติดตามโครงการ งบประมาณ	

จากตารางที่ 66 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 17 คน จาก 20 คน เคยติดตามการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 10 คน จาก 20 คน เคยติดตามการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธีเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 67 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสอบถามข้อ 13 เกี่ยวกับการเสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งประเภทของการเลือกตั้งและเหตุผลที่สมัคร

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (8)	- เคย (3)
- ไม่เคย (12)	- ไม่เคย (17)
ประเภทของการเลือกตั้ง	ประเภทของการเลือกตั้ง
- อบต. (7)	- อบต. (3)
- สุขาภิบาล (1)	
เหตุผลที่สมัคร	เหตุผลที่สมัคร
- อยากทำงานทางการเมืองระดับท้องถิ่น	- เพื่อบริหารท้องถิ่น
- ผู้ใหญ่สนับสนุน	- จะได้เป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อ
- ตั้งใจทำงานเพื่อลูกบ้าน	พัฒนาชุมชน
- เป็นที่ปรึกษาของชาวบ้าน	
- อยากให้ผู้หญิงเข้าถึงประชาชน	
- อยากนำความเจริญมาให้หมู่บ้าน	
- ชาวบ้านเรียกร้อง	
- ชอบช่วยเหลือชาวบ้าน	
- ถ้ามีอำนาจจะสามารถช่วยชาวบ้านที่	
เดือดร้อนได้	

จากตารางที่ 67 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 8 คน จาก 20 คน เคยเสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเหตุผลหลายประการ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 3 คน จาก 20 คน เคยเสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง เหตุผลที่สมัครคือเพื่อบริหารท้องถิ่นและจะได้เป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อพัฒนาชุมชน

ตารางที่ 68 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 14 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวิธีการ

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- เคย (18)	- เคย (7)
- ไม่เคย (2)	- ไม่เคย (13)
วิธีการ	วิธีการ
- ช่วยทางราชการแนะนำให้ชาวบ้านรู้จัก ประชาธิปไตย	- เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมือง
- เสนอโครงการพัฒนาหมู่บ้าน	- ร่วมมือกับ อสร.
- เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ส.จ. และ ส.ว.	- สนับสนุนเยาวชน
- เป็นวิทยากรรณรงค์เรื่องการเลือกตั้ง	- สมัครเป็น อ.ส.ม.
- ประชุมปรึกษาสิ่งที่ชาวบ้านต้องการเพื่อให้ นักการเมืองช่วย	- ตรวจสอบรายชื่อผู้สมัคร ศึกษาประวัติ และนโยบาย
- เข้าอบรมเรื่องการเลือกตั้ง	- ติดตามผลการนับคะแนน
- เป็นอาสาสมัครไกล่เกลี่ยกรณีที่ขัดแย้งทาง กฎหมาย	- ติดตามผลงานของผู้ได้รับการเลือกตั้ง
- อบรมเยาวชน	
- ร่วมมือกับ อสร. เชิญชวนให้ชาวบ้านมา เลือกตั้ง	
- สนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้าน	

จากตารางที่ 68 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง 18 คน จาก 20 คน เคยทำกิจกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยวิธีการต่าง ๆ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 7 คน จาก 20 คน เคยทำกิจกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ประเภทของวิธีการที่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ตารางที่ 69 คำตอบของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากแบบสัมภาษณ์
ข้อ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่

กลุ่มทดลอง N = 20	กลุ่มควบคุม N = 20
- ดี (20)	- ดี (9)
	- ยังไม่มีความคิดเห็น (11)
ความคิดเห็น	ความคิดเห็น
- ประชาชนมาใช้สิทธิมากขึ้น	- เป็นสิ่งใหม่ที่ประชาชนให้ความสนใจ
- เป็นหน้าที่ของทุกคน	- รัฐธรรมนูญใหม่ดีกว่าฉบับเก่า
- จะได้ผู้แทนที่ดี ทำให้อยู่ดีกินดี	- ทุกคนต้องมาใช้สิทธิ
- ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน	- มีคนมาใช้สิทธิมากขึ้น
- ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีสิทธิถอดถอน	- มีทั้งการเลือกผู้สมัครและเลือกพรรคการเมือง
- สถานที่เลือกตั้งสะดวก ใกล้บ้าน	
- ระบบบัญชีรายชื่อจะช่วยให้ระบบการเลือกตั้งดีขึ้น	
- ทำให้ประชาชนตื่นตัว	
- ลดปัญหาการซื้อเสียงเพราะนับคะแนน	
รวมกันที่ส่วนกลาง	

จากตารางที่ 69 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองทุกคนเห็นว่าการเลือกตั้งระบบใหม่ดี ด้วยเหตุผลหลายประการ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 9 คน จาก 20 คน เห็นว่าการเลือกตั้งระบบใหม่ดี ด้วยเหตุผลหลายประการ ส่วนผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม 11 คน ยังไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมรับใช้สังคมหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันที่ 4 มีนาคม 2543

ตารางที่ 70 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการรับใช้สังคมหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันที่ 4 มีนาคม 2543 ของผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง

การปฏิบัติกิจกรรมรับใช้สังคม	จำนวน	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
- ปฏิบัติ	12	- ชักชวนให้ประชาชนไปเลือกตั้ง
- ไม่ปฏิบัติ	-	- ป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง
- ไม่ได้ส่งแบบสอบถาม	8	- ประชาสัมพันธ์ให้พิจารณาคนดีเข้าสภา - ประชุมกลุ่มแม่บ้านชี้แจงกับสมาชิก - ให้ความร่วมมือกับ กต. - แนะนำการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในกระบวนการเลือกตั้ง - เป็นวิทยากรอบรมเรื่องการเลือกตั้ง - ติดตามการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง - ชักถามประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง - จัดการประชุมในหมู่บ้านเรื่องการเลือกตั้ง - เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง - เริ่มเผยแพร่ความรู้การเลือกตั้ง ส.ส. - จัดอบรมการเลือกตั้งระบบใหม่ในชุมชน - รวมกลุ่มคุยเรื่องการเลือกตั้งแบบใหม่ - ให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งเมื่อพบปะกันและเมื่อมีโอกาส

จากตารางที่ 70 สรุปได้ว่า หลังจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันที่ 4 มีนาคม 2543 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองทุกคนที่ส่งแบบสอบถามกลับมาให้ผู้วิจัยยังคงปฏิบัติกิจกรรมรับใช้สังคมต่อไป โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถและตามศักยภาพของแต่ละคน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการติดตามผลการอบรม

ตารางที่ 71 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายจากการติดตามผลการอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลอง

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. การอบรมทำให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งแบบใหม่เพียงใด	4.70	0.47	มากที่สุด
2. การอบรมทำให้ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการเมืองเพียงใด	4.55	0.51	มากที่สุด
3. การอบรมทำให้ท่านมีส่วนร่วมในการเมืองมากเพียงใด	4.35	0.59	มาก
4. ท่านนำความรู้จากการอบรมไปใช้เพียงใด	4.75	0.44	มากที่สุด
5. ท่านพบปัญหาในการนำความรู้ไปใช้เพียงใด	4.40	0.50	มาก
6. ท่านนำความรู้มาถ่ายทอดให้คนในชุมชนมากเพียงใด	3.60	1.10	มาก
7. ท่านนำวิธีการที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ประโยชน์มากเพียงใด	4.25	0.79	มาก
8. ท่านพอใจกับการนำความรู้ไปใช้เพียงใด	4.45	0.51	มาก
9. ท่านต้องการให้มีการอบรมในเรื่องนี้กับบุคคลอื่น ๆ มากเพียงใด	4.45	0.60	มาก
10. ท่านคิดว่ามีประชาชนให้ความสนใจในเรื่องนี้มากเพียงใด	4.45	0.69	มาก

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. อยากให้ทางอำเภอให้การอบรมความรู้สู่องค์กรเอกชนโรงงานและบริษัทต่าง ๆ
2. อยากให้มีการอบรมแบบนี้กับประชาชนในหมู่บ้านบ้าง
3. อยากให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยให้มากขึ้นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

จากตารางที่ 71 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมจากการติดตามผลการอบรมในทุกเรื่องอยู่ในระดับมากและมากที่สุดและได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดการอบรมแบบนี้ให้กับประชาชนทั่ว ๆ ไปด้วย

ตารางที่ 72 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายจากการติดตามผล
การอบรมผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. การอบรมทำให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งแบบใหม่เพียงใด	4.40	0.50	มาก
2. การอบรมทำให้ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการเมืองเพียงใด	4.35	0.49	มาก
3. การอบรมทำให้ท่านมีส่วนร่วมในการเมืองมากเพียงใด	4.40	0.60	มาก
4. ท่านนำความรู้จากการอบรมไปใช้เพียงใด	4.40	0.50	มาก
5. ท่านพบปัญหาในการนำความรู้ไปใช้เพียงใด	4.50	0.51	มากที่สุด
6. ท่านนำความรู้มาถ่ายทอดให้คนในชุมชนมากเพียงใด	3.30	1.08	ปานกลาง
7. ท่านนำวิธีการที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ประโยชน์มากเพียงใด	4.20	0.52	มาก
8. ท่านพอใจกับการนำความรู้ไปใช้เพียงใด	4.25	0.44	มาก
9. ท่านต้องการให้มีการอบรมในเรื่องนี้กับบุคคลอื่น ๆ มากเพียงใด	4.55	0.51	มากที่สุด
10. ท่านคิดว่ามีประชาชนให้ความสนใจในเรื่องนี้มากเพียงใด	4.55	0.51	มากที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. อยากให้จัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองระบบใหม่ให้ประชาชนได้รับความเข้าใจอย่างถูกต้องและนำไปใช้ให้ถูกต้อง
2. อยากให้มีการอบรมให้มากที่สุดและไม่จำเป็นต้องอบรมเมื่อใกล้เวลาเลือกตั้ง

จากตารางที่ 72 สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มควบคุมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมจากการติดตามผลการอบรมในทุกเรื่องอยู่ในระดับมากและมากที่สุดและได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดโครงการอบรมให้กับประชาชนทั่วไปให้มากที่สุดและไม่จำเป็นต้องอบรมเมื่อใกล้วันเลือกตั้งเท่านั้น

ในการติดตามผลการอบรมได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน

ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึงผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด